

ק"פ 12019/09/16 - רם פל סלולר סטוקמרקט בע"מ נגד טיבריו לוי, יהושע לבנברג, מונדאו דיאמונדס בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ק"פ 12019-09-16 רם פל סלולר סטוקמרקט בע"מ נ' לוי ואח'

לפני כבוד השופטת נעה תבור
הקובלת:

רם פל סלולר סטוקמרקט בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד שמואל הקר

נגד

הנאשמים:

1. טיבריו לוי
2. יהושע לבנברג
3. מונדאו דיאמונדס בע"מ ע"י ב"כ עו"ד יורם סגי-זקס

החלטה

כללי

1. ביום 16.01.18 הוריתי על זיכויים של הנאשמים מעבירה של גילוי מידע סודי אשר יוחסה להם במסגרת קובלנה פלילית. הקובלנה הוגשה על ידי חברת רמפל סלולר סטוק מרקט בע"מ (משבתקופה הרלבנטית לכתב האישום, עיקר עיסוקה היה בסחר בינלאומי בטלפונים ניידים ובציוד נלווה. נטען בקובלנה כי במחצית השניה של שנת 2010, תוך כדי עבודתו אצל הקובלת, העביר נאשם 1 מידע סודי לנאשם 2, וזאת לשם הקמת עסק מתחרה.

2. בהכרעת הדין קבעתי אמנם כי נאשם 1 העביר לנאשם 2 מידע שהוא בגדר מידע סודי של הקובלת. לצד זאת קבעתי כי דבק פסול עמוק ויסודי בדרך השגת הראיות הן על ידי מנהל הקובלת מר פלר והן על ידי המשטרה. התברר כי לאחר שהתעורר בלבו של מר פלר חשד בדבר גניבת המידע, החליט לקחת את הדין לידי, תפס את הטלפון הנייד של נאשם 1 ובאופן יזום ערך חיפוש בתיבת הדוא"ל הפרטית שהיתה מותקנת על המכשיר וכך שלף מתוך התיבה לפחות 150 הודעות דוא"ל שהועברו בין הנאשמים. בזמן אמת, התעלם מר פלר מקריאתו של נאשם 1 להשיב לידי את הטלפון ושמר ברשותו תכנים שהוציא ללא צו שיפוטי ובוודאי ללא הסכמת הנאשם.

3. כעבור שבועות אחדים הגיש מר פלר תלונה למשטרה, הציג חומר שהיה בידי אך לא סיפר כיצד נכנס לתיבת הדואר הפרטית ולא סיפר שכבר פנה לבית הדין לעבודה בבקשה לקבל היתר לחדירה לטלפון הנייד ובקשתו נדחתה. המשטרה הוציאה צווים שהתירו כניסה לטלפונים אך אלו בוצעו באופן גורף תוך חריגה ממגבלות הצווים השיפוטיים ותוך הוצאת מידע אישי פרטי רב שאינו בגדר חומר חקירה.

4. פסול זה הביא לפסילתן של ראיות חפציות שהיה בהן להוכיח באופן מובהק את אשמת הנאשמים וכן

עמוד 1

לפסילתן של ראיות נגזרות בדמות הודאות הנאשמים. בנוסף לפגמים במערך הראייתי ואף ללא קשר אליהם מצאתי כי יש להורות על ביטול הקובלנה מטעמים של הגנה מן הצדק.

5. הכרעת הדין מפרטת את השתלשלות האירועים וההליכים שהיו במרוצת השנים מאז ביצוע העבירות בשנת 2010 ועד הגשת הקובלנה כשש שנים לאחר מכן בתאריך 06.09.16. המעשים מושא הקובלנה העסיקו את רשויות האכיפה (משטרה ופרקליטות) ואת הרשות השופטת הן בהליך הפלילי שהתקיים לפני והן בהליכים אזרחיים בבתי הדין לעבודה, ובתובענה אזרחית בבית המשפט המחוזי במסגרתה חויב נאשם 2 לפצות את הקובלת בסך 550,000 ש"ח.

קובלנה זו הוגשה סמוך לאחר סיום ההליך האזרחי בבית המשפט המחוזי ולאחר שבתאריך 09.03.15 דחתה פרקליטות המדינה ערר שהגיש מר פלר על סגירת התיק על ידי הפרקליטות. בנימוקי ההחלטה בערר (נ/24) צוין כי נפל פגם באיסוף הראיות באופן השגתן על ידי מר פלר.

6. בשם לב לכך שלא היתה התפתחות ראייתית נוספת לאחר גניזת התיק ובשים לב לשיהיו ולזמן הרב שחלף מאז ביצוע העבירות, ביקשתי מהקובלת כבר **בישיבה הראשונה** שהתקיימה בתיק זה ביום 03.01.17, לבדוק האם היא עומדת על ניהול ההליכים בקובלנה (ראו רוח הדברים מהדיון בעמ' 4-1 לפרוטוקול). **בישיבה השניה** מיום 24.01.17 הודיעה הקובלת כי לאחר ששקלה שוב את הדברים ולאחר שעינה בחומר - היא עומדת על ניהול הקובלנה והתקיים דיון בטענות מקדמיות. **לישיבה השלישית** מיום 19.03.17, שהתקיימה לאחר שניתנה החלטה הדוחה טענת ההתיישנות שהעלו הנאשמים (החלטה מיום 31.01.17) התייצב מנהל הקובלת מר פלר. במהלך הדיון נשאל מר פלר ישירות על ידי בית המשפט האם יש טעם בניהול הקובלנה בנסיבות שפורטו לעיל וזה עמד על ניהולו וטען כי חשוב לו שהצדק ייצא לאור (ראו עמ' 5-7 לפרוטוקול). משכך השיבו הנאשמים באותה ישיבה לכתב הקובלנה ונקבע מועד לדיון לישיבה לפי סעיף 144 לחסד"פ ליום 02.04.17 שבמסגרתה נקבעו מועדים לשמיעת הוכחות.

7. שמיעת הראיות בתיק הצריכה שמונה ישיבות שלמענן הוקדשו ימי דיון מלאים. בעת ניהול ההליך הוגשו שני קרגלים גדושים בראיות כמוצגים.

8. לאחר שימוע פסק הדין המזכה נקבע דיון בשאלת ההוצאות הן לטובת המדינה והן לטובת פיצוי ושיפוי הנאשמים בהתאם לסעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

טיעוני הצדדים

9. **ב"כ הנאשמים** התייחסו בטיעוניהם בהרחבה למכלול הנזקים שנגרמו לנאשמים בעקבות הליך זה ובעקבות ההליכים הנוספים שנקטה הקובלת נגדם. לטענתו נאשם 2 ירד מנכסיו (לא הובאו מסמכים לביסוס הטענה) ובשל קשייו הכלכליים, נשא נאשם 1 בעיקר תשלום שכר הטרחה בניהול הקובלנה וכן שילם את שכר מומחה ההגנה. הסנגור סקר את השתלשלות ההליכים המקדמיים קודם לשמיעת הראיות כמפורט בסעיף 6 לעיל והדגיש את התעקשותו של מר פלר להמשיך בניהול הקובלנה. לטענת הסנגור לימוד החומר והכנת החקירות לקראת כל ישיבת הוכחות הצריכה מאמץ רב כשהסך הכולל של שעות העבודה עמד על כ-120 שעות. מעבר להוצאות הכספיות הכבדות, סבלו הנאשמים מעינוי דין מתמשך שהשפיע גם על בני משפחותיהם. הסנגור טען כי הקובלנה נוהלה מתוך מניעים של נקמות ובאופן כוחני ומתעמר בנאשמים ואפילו בו עצמו באופן אישי. לכל אלו ביקש ליתן משקל בהיבט הכספי ובשאלת גובה ההוצאות שיושתו על הקובלת. ב"כ הנאשמים ציין כי הוצאות ההגנה עומדות על סך כ-77,000 ₪ ולביסוס הטענה הוגשו מסמכים

ואישורי תשלום ס/1. הסנגור הפנה להוראת סעיף 81 לחוק העונשין וטען שבהתאם לאמור בה יש לחייב את הקובלת לשלם את מלוא הוצאות ההגנה ולהשיב את המצב לקדמותו. כן טען ב"כ הנאשמים כי יש מקום לחייב את הקובלת בנוסף בהוצאות לטובת המדינה בשים לב לזמן השיפוטי הרב שהושקע בבירור ההליך.

10. **ב"כ הקובלת** טען שניהול הקובלנה התבקש לצורך הגנה על אינטרס לגיטימי של החברה, במיוחד כאשר בסופו של יום קבע בית המשפט כי הנאשמים עשו שימוש במידע סודי של הקובלת. חרף הכשלים שנפלו בהתנהלות הקובלת, ניהול הקובלנה נעשה על סמך פסקי דין שקבעו כי אין מניעה להגיש קובלנה גם כשלא הוגש כתב אישום. בטיעוניו הדגיש ב"כ הקובלת את דחיית בקשת הנאשמים לעיכוב הליכים על ידי היועמ"ש. החלטה זו לימדה אותם כי היועמ"ש היה בדעה שהגשת הקובלנה איננה בלתי סבירה. כן הדגיש ב"כ הקובלת את העובדה שחרף הזיכוי בית המשפט לא התעלם ממעשיהם הפסולים של הנאשמים בהעברת מידע סודי השייך לקובלת. ב"כ הקובלת התייחס לשתי העילות הקבועות בסעיף 80 לצורך פסיקת פיצויים וביקש לקבוע שאין מתקיימות בענייננו, תוך הפניה לפסיקה. העילה של חוסר יסוד לאשמה אינה מתיישבת עם החלטת היועמ"ש לדחות את הבקשה לעיכוב הליכים. באשר לנסיבות אחרות המצדיקות פיצוי הדגיש ב"כ הקובלת שוב את העובדה שמטרת ניהול הקובלנה היתה רק מטעמים של הגנה על אינטרס לגיטימי שלה, במיוחד כאשר מדובר בקובלנה אחת ויחידה שהגישה הקובלת לבית המשפט. ב"כ הקובלת היה בדעה שנקודת האיזון הנכונה מול מעשיהם הפסולים של הנאשמים אשר גרמו לנזקים לעסקיה של הקובלת היא בזיכויים ואין זה ראוי ואין זה צודק להרחיק לכת עד כדי חיובה של הקובלת בתשלום הוצאותיהם. לחלופין וככל שתדחה עמדת הקובלת ביקש בא כוחה לפסוק את הוצאות ההגנה בהתאם לקבוע לתקנות ולא מעבר לכך 8 והפנה לפסיקה. ב"כ הקובלת חזר והפנה למכלול טיעוניו גם בכל הקשור לחיוב הקובלת בהוצאות לטובת המדינה וביקש להמנע מעשות כן. לטענתו ניהול הקובלנה לא היתה הליך סרק בשים לב להחלטת היועמ"ש ולקביעת בית המשפט כי הנאשמים עשו שימוש אסור במידע סודי עסקי של הקובלת. כן נטען שההליך נוהל ביעילות וללא בזבז זמנו של בית המשפט.

דין והכרעה

הוצאות ההגנה

11. סעיף 80 לחוק העונשין מסמך את בית המשפט לחייב קובל בהוצאות ההגנה ולפיו:

"משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות מצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, בסכום שיראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור". (הדגשה שלי - נ.ת.)

עינינו הרואות כי סעיף 80 קובע שתי עילות חלופיות לפסיקת הוצאות הגנה. אקדים ואומר כי שתי העילות מתקיימות בענייננו, הגם שדי בכל אחת בנפרד להצדיק מתן פיצוי.

12. **העדר יסוד להאשמה** - השימוש בעילה זו נעשה במקרים חריגים במקום שבו הזיכוי היה צפוי מראש. המבחן שנקבע בפסיקה מעלה את השאלה האם בהינתן התשתית הראייתית היה תובע סביר

מגיש כתב אישום (ראו בהקשר זה ע"פ 5923/07 **שיתאוי נ' מדינת ישראל** (6.04.09) וכן ע"פ 1109/09 **שיבלי נ' מדינת ישראל** (4.0.10)). בענייננו התמונה הראייתית הפגומה היתה ידועה מראש והזרקור כוון לעברה כבר בעמדת פרקליטות המדינה בהחלטה בערר (נ/24). שמיעת הראיות רק המחשה את הפגמים וחשפה אותם במלוא עוזם ואף העלתה פגמים נוספים, חלקם מעשה ידי הקובלת וחלקם יציר המשטרה. בהעדר התפתחות ראייתית כלשהי לאחר ההחלטה בערר, לא היה טעם משפטי בניהול הקובלנה (ראו בהרחבה בפסק הדין בפסקאות 111-116). הקובלת אשר היתה מיוצגת על ידי משרד עורכי דין ומלווה גם בייעוץ משפטי פנימי בחרה להתעלם מכל אלו ועמדה על ניהול ההליך בטענה שיעלה בידה להתגבר על כשלי הראיות בעוד שבפועל חזרה ועשתה שימוש באותן ראיות פסולות. מצב דברים זה אינו מתיישב עם מבחן סיכוי סביר להרשעה.

13. הקובלת טענה כי דחיית הבקשה לעיכוב הליכים על ידי היועץ המשפטי לממשלה מלמדת על כך שלניהול ההליך היה בסיס. אין בכך ממש. הנחיות היועמ"ש בעניין עיכוב הליכים (מס' 4.3030 מעודכן ליום 27.7.14) מבהירות היטב כי הסמכות לעכב הליכים מופעלת במקרים חריגים בלבד הנובעים מנסיבות מיוחדות של העבירה או מנימוקים אישיים מיוחדים של הנאשם. מודגש בהנחיות כי היועמ"ש אינו נדרש להיבט הראייתית בתיק ואינו מהווה ערכאת ערעור על החלטת התביעה. הדברים מודגשים ביתר שאת כאשר מדובר בבקשה לעיכוב הליכים הנוגעת לקובלנה. נקודת המוצא בקובלנות היא כי בקשות לעיכוב הליכים תידחנה וזאת בהתחשב בכוונת המחוקק לאפשר זכות גישה לאנשים פרטיים בעבירות מסוימות. בנוגע לקובלנות תתקבל בקשה על יסוד שיקולים של טובת הציבור כמו למשל כאשר מדובר בקובל המגיש קובלנות חוזרות.

דחיית הבקשה לעיכוב הליכים אינה מלמדת דבר על קיומו של סיכוי סביר להרשעה.

14. הקובלת היתה מודעת היטב לפסול שנפל בראיות ואף בהיקף רחב בהרבה מזה שנמסר לבית המשפט בדיונים המקדמיים. הקובלת ידעה שהסתירה מידע מבית הדין לעבודה שהרי מדובר בבקשה שלה. הקובלת ידעה שלמרות הסתירה המידע לא עלה בידה "להלבין את המידע" שהופק מן המכשיר הנייד ובקשתה בבית הדין נדחתה. הקובלת ידעה שגם למשטרה לא גילתה את המידע המלא שכן לא ציינה בתלונתה העובדה שבקשה לקבלת צווים נדחתה בבית הדין ולא מסרה שהיא מחזיקה בידה ראיות שהושגו תוך פגיעה קשה בפרטיות. וודאי שהקובלת היתה ערה לכל אלו, שהרי אף התלונה למשטרה לוותה במכתב שהוצא על ידי עורך דין. הניסיון השני "להלבין ראיות" הצליח באופן חלקי שכן המשטרה פעלה להשגת צווים. בסופו של דבר גם ניסיון זה נכשל שכן הפרקליטות עמדה על הפגמים והורתה על גניזת התיק בדיוק מטעמים אלו. ניהול ההליך בבית משפט זה היה ניסיון שלישי להלבין אותן ראיות ופניה זו עולה כדי "אי סבירות בולטת" בהגשת כתב הקובלנה.

15. **קיומן של "נסיבות אחרות מצדיקות"** - עילה זו מקנה שיקול דעת נרחב לבית המשפט, לפסוק פיצוי על פי שיקולי צדק. שלוש קבוצות עיקריות נבחנות בהקשר לכך:

נסיבות שעניינן הליכי המשפט בכללם - התמשכות ההליך, התנהלות הצדדים, רשלנות או אף זדון בהתנהלות המשטרה או התביעה ונסיבות הזיכוי האם מוחלט או מחמת הספק;

נסיבות הקשורות בנאשם עצמו - כגון סבל ועינוי דין חמורים שחווה הנאשם, או פגיעה נפשית או פיזית שנגרמו לו או לקרוביו בשל ההליך;

שיקולי מדיניות משפטיים - חוקתיים, מוסדיים, תקציביים ושיקולי צדק כלליים כדוגמת החשש כי חיוב יתר של המדינה בפיצויים ירתיע את מערכת אכיפת החוק ממילוי תפקידה, או יטיל נטל כבד מדי על הקופה הציבורית.

רשימת שיקולים זו אינה סגורה, ונועדה לסייע לבתי המשפט בבואם להכריע בשאלת הזכאות לפיצויים, כמו גם בקביעת שיעור הפיצויים ההולם את המקרה. בנוסף, ההלכה הכירה בכך שבעת פסיקת פיצויים לפי סעיף 80 לחוק העונשין ראוי ליתן משקל אף ל"תחושת הבטן" של הערכאה הדיונית - שהיא המצויה בפרטי הראיות ובנסיבות המקרה, ראו בהקשר זה ע"פ 4466/98 דבש נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 73, (2002): ע"פ 1986/11 פלוני נ' מדינת ישראל (12.3.2013); ע"פ 1442/12 פלוני נ' מדינת ישראל (26.2.2013) וע"פ 5695/14 סאלם עבד אלקאדר נ' מדינת ישראל (02.09.15).

16. בענייננו אכן קבעתי בהכרעת הדין שהראיות הפסולות מצביעות על כך שהנאשמים פעלו בצוותא ועשו שימוש אסור במידע סודי של הקובלת. כן ציינתי שללא קיומו של הפסול בראיות, היה במעשיהם כדי לגבש עבירה חמורה אף יותר מזו שיוחסה בקובלת. בנוסף מקובלת עלי טענת הקובלת בדבר נזק שנגרם לה בעקבות מעשי הנאשמים. ואף על פי כן, קיימות נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי לנאשמים משיקולי צדק. זיכויים של הנאשמים לא היה בבחינת זיכוי טכני אלא נבע מהצטברותם של מכלול שיקולים ונימוקים בשני עניינים מהותיים. האחד בשל העדר ראיות קבילות מספיקות והשני בשל הגנה מן הצדק. בפסקה 110 לפסק הדין קבעתי כך:

"התרשמתי כי ההליך שלפני, מיום לידתו במשרדי הקובלת בעריכת חיפוש לא חוקי ותפיסת ראיות שלא כדין, עבור בטשטוש פרטים לא נוחים בעת הגשת התלונה במשטרה וכלה באופן ניהול ההליך בבית המשפט, נועד לשרת אינטרס צר של הקובלת, המונע במידה רבה מתחושת נקם כלפי עובד שמעל באמון ומחישובי כדאיות כלכלית מבלי שנלווה לאלו אינטרס ציבורי רחב."

בפסק הדין התייחסתי לריבוי ההליכים, להקפאת ההליך בבית הדין לעבודה ולהגשת הקובלת בשיהוי ניכר רק ביום האחרון טרם התיישנות מבלי שהוצג לכך טעם סביר. התרשמתי כי ניהול ההליך באופן האמור נועד להתיש את הנאשמים ולהאריך ככל האפשר את החזית המשפטית כך שתימשך שנים ועוד היד נטויה. התנהלות זו גרמה לעינוי דין של ממש לנאשמים במשך שנים רבות (ראו פסקאות 117-119 לפסק הדין).

אופן ניהול ההליך שבו הוצאו על ידי המשטרה ולאחר מכן הוגשו לבית המשפט מסמכים שתיעדו שיחות בין הנאשם לבין אשתו, בינו לבין עורכי דינו, עניינים רפואיים, ענייני משפחה ועניינים הנוגעים לבני משפחה של הנאשמים מלמד על פגיעה בזכות בסיסית לפרטיות של אנשים שכלל אינם קשורים להליך המשפטי ובנושאים שאין בינם לבין ההליך כל קשר. הקובלת לא עשתה דבר על מנת להקטין או למנוע פגיעה קשה וחסרת פשר זו.

כמו כן התייחסתי לאופן ניהול ההליך, לרבות שימוש בחלקי ראיות מתוך הליך אזרחי בזה הפלילי באופן שנועד לשרת את עניינה של הקובלת מבלי לעשות ניסיון להביא את התמונה המלאה לבית המשפט ומתוך מחשבה שבבסיסה השגת יתרונות טקטיים הנובעים מסדר ההליכים. כך למשל הגשת הליך אזרחי שבו חייב היה נאשם 2 למסור גרסה ולהתגונן ייצרה אמרת חוץ שהיתה קבילה נגדו בהליך הפלילי (ראו פסקאות 120-121 לפסק הדין).

בנוסף לאלו התייחסתי לאכיפה בררנית כלפי הנאשמים מבלי שניתן לכך טעם סביר (פסקאות 122-123 לפסק הדין).

לאלו התווסף שימוש באמצעים בלתי הוגנים בעת פתיחת החקירה באמצעות חוקר פרטי שלא בחל בשיחה נושאת אופי מאיים שכל מטרתה היתה לחלץ הודאה מפי נאשם 1. שיחה זו שבוצעה מבלי ליידע את נאשם 1 על מלוא זכויותיו ובכללן זכות השתיקה ותוך אזכור המשטרה החשאית המוכרת לנאשם מימיו ברומניה רחוקה מלשקף חקירה הוגנת (ראו פסקאות 124-127).

סוגיית החוקר הפרטי, אופי החקירה והמידע שהיה בידי החוקר התבררה כשאלה בעלת חשיבות תוך כדי ניהול ההליך. דא עקא מי שהכשיל שמיעת עדותו היה מנהל הקובלת אשר שוחח עם החוקר תוך כדי ההליך אף שידע על כך שהעד זומן על ידי ההגנה.

לא זו בלבד, לניהול ההליך נלווה מרכיב מאיים שלא פסח על הסנגור עצמו, כאשר במהלך ההליך התברר כי הקובלת מסרה לסנגור כי בכוונתה לפעול נגדו בהליכים משפטיים או משמעתיים.

17. בבש"פ 3503/91 שוברט נ' צפריר, מו(4) 136 (1992), שהוא פסק דין מנחה בעניין קובלות פרטיות התייחס למחסומים נגד קובלות שווא ופסק:

"מחסום כנגד קובלות המתנהלות בצורה בלתי יעילה או באופן טורדני הוסיף המחוקק בסעיף 73 לחוק. בלם נוסף, כנגד קובלות שווא, מצוי בסעיף 80 לחוק העונשין כפי שתוקן בחוק העונשין (תיקון מס 3), תש"ס-1980, לפיו ניתן לחייב את הקובל שלקובלתו לא היה יסוד (או בנסיבות אחרות המצדיקות זאת) לשלם לנאשם שזוכה את הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו, ובסעיף 81 של חוק העונשין, לפיו ניתן לחייב את המתלונן, שהגיש תלונה בקלות ראש או לשם קינטור או ללא יסוד, בתשלום הוצאות הנאשם והתביעה. בנוסף לכך מסתכן הקובל שהגיש קבילת נפל בזדון, ובלי סיבה סבירה ומסתברת, בתביעת פיצויים בעילת נגישה לפי סעיף 60 של פקודת הנזיקין [נוסח חדש]. חסרונם של בלמים אלה הוא שהם תרופה לאחר מעשה: אין בכוחם למנוע מיטרד מהנאשם, אבל כוח הרתעה מסוים יש בהם".

כן יש להפנות בהקשר זה למאמרו של גבריאל הלוי, "התביעה הפרטית בהליך הפלילי", קרית המשפט ט (התשע"א), עמ' 409-410, שם התייחס המחבר לסוגית פסיקת ההוצאות כאחד מהבלמים שנועדו למנוע ניצול יתר של המשאב השיפוטי, תוך ציון העובדה כי בגין פתיחת קובלנה פרטית וערעור על הכרעה בקובלנה יש לשלם אגרה, בניגוד לשאר ההליכים הפליליים, כעולה מהוראות תקנה 20(8) לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007, ואף בכך יש כדי ללמדנו על הקבלה מהותית בהקשר זה (של אגרות והוצאות) בין הליכי הקובלנה הפרטית הפלילית לבין הליכים אזרחיים.

18. כל אלו מצביעים כי התקיימו גם התקיימו נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי על פי שיקולי צדק.

גובה ההוצאות

19. הסנגור ביקש לזכות את הנאשמים במלוא סכום הוצאותיהם והסתמך על סעיף 81 לחוק העונשין אשר קובע כך:

"זיכה בית המשפט את הנאשם לאחר שראה כי התלונה שגרמה למשפט הוגשה בקלות ראש או לשם קינטור או ללא יסוד, רשאי הוא לחייב את המתלונן, לאחר שנתן לו הזדמנות

סבירה לטעון טענותיו לענין זה, בתשלום הוצאות הגנתו של הנאשם והוצאות התביעה, כפי שיקבע בית המשפט".

סעיף זה שמור לאותם מקרים בהם קבע בית המשפט שהנאשם לא עשה את המעשה (וראו ענין **דבש** שכבר הוזכר בפסקה 58). אין זה המקרה שלפני.

20. הסעיף המתאים הוא סעיף 80 שנתח בהרחבה לעיל, אך שיפוי ההוצאות מכוחו מוגבל וגובה הוצאות ההגנה כפוף למגבלות הקבועות בסעיף 80(ב) לחוק ובתקנות שהותקנו מכוחו - תקנות סדר הדין הפלילי (פיצויים בשל מעצר או מאסר), התשמ"ב-1982. בית המשפט אינו מוסמך לחרוג מתקרת הסכומים הקבועים בתקנות - כך גם פסק במפורש בית המשפט המחוזי בע"פ (ת"א) 70053/08 **אור עד מהנדסים (1987) בע"מ נ' קבוצת לב אופיר בע"מ** (12.09.11) אך ראו גם החלטה אחרת בה נקבעו הוצאות על פי אמות מידה אזוריות בעק"פ (חיפה) 16927-04-15 **הלפרין נ' כרמי** (14.5.15).

21. תקנה 9 לתקנות הנ"ל קובעת, כי -

"(א) הסכום המירבי לתשלום הוצאות הגנתו של עצור או של נאשם, לפי סעיף 32(א) לחוק סדר הדין הפלילי או לפי סעיף 80 לחוק העונשין, יהיה כמפורט בתוספת.

(ב) נוכח בית המשפט שבנסיבות הענין מן הצדק לקבוע לעצור או לנאשם תשלום הוצאות בעד שכר טרחת עורך-דין גבוה מזה שנקבע בפריט המתאים בתוספת, רשאי הוא לקבוע סכום גבוה יותר בשיעור שלא יעלה על חמישים אחוזים מהסכום הקבוע באותו פריט.

(ג) פסק בית המשפט שכר טרחת עורך-דין לפי תקנה זו, יווסף לסכום שנפסק, כאמור, סכום השווה למס ערך מוסף החל עליו, ודינו של סכום שהוסף, כאמור, כדין שכר הטרחה שנפסק".

התוספת קובעת, כי הסכומים המרביים לתשלום הוצאות לפי סעיף 80 לחוק העונשין, יהיו בעד ההוצאות בפועל - כפי שהכיר בהן בית המשפט או הרשם לפי קבלות ובעד שכר טרחה של עורך דין. בהקשר זה נקבע כי שכר טרחה בגין לימוד התיק, הכנתו וישיבה ראשונה בבית משפט הוא 2,294 ₪ ובגין כל ישיבה נוספת 688 ₪.

22. בהליך זה התקיימו **15 ישיבות**. בנסיבות אלה עולה כי הסכום הבסיסי לו זכאים הנאשמים לקבל על פי התקנות עומד על **סכום של 11,926 ₪ בתוספת מע"מ**. לאור מכלול הנסיבות והנימוקים שהוצגו בהרחבה לעיל וכן בשים לב לפער בין האמור בתקנות לבין הסכום ששילמו הנאשמים בפועל מצאתי כי יש מקום להגדיל את סכום ההוצאות בהתאם לסמכות שבתקנה 9(ב) לעיל. בעק"פ (חי') 51096-03-11 **וינמן נ' זיו** (1.6.11) נפסק כי כאשר מביאים בחשבון את טיב ההליך ואת האבחנה בין קובלנה פלילית פרטית לבין כתב אישום, מתקיימים תנאים המצדיקים לחשב את סכום הפיצוי בהתאם לסכום המרבי אותו מוסמך בית המשפט לפסוק ובכך להביא לידי ביטוי את גישת המשפט האזרחי לפסיקת הוצאות (פסקה ח' לפסק הדין).

סכום ההוצאות בגין שכר טרחת עו"ד עומד אפוא על סך **17,889 ₪ בתוספת מע"מ**.

23. מעבר לכך הציג ב"כ הנאשמים חשבונית קבלה בגין הוצאות הגשת חוות דעת מומחה מטעמם בסך **10,000 ₪ בתוספת מע"מ**.

24. התוצאה היא כי אני מחייבת את הקובלת בתשלום הוצאות הגנה בשיעור כולל של **27,889 ₪ בתוספת מע"מ כדין**. הסכום הנ"ל ישולם בתוך 30 יום שאם לא כן ישא ריבית והפרשי הצמדה מהיום ועד יום התשלום בפועל.

הוצאות לטובת המדינה

25. לאפשרות להשית הוצאות לטובת המדינה בגין ניהול קובלנה פלילית נדרש לאחרונה בית המשפט המחוזי בעק"פ (חי) 39697-06-17 **סולומונוב נ' פוגל** (25.09.17) ופסק בהקשר זה כדלקמן:

"שאלה שראוי היה לדון בה במקרה מסוג זה שבפנינו הוא האם אין מקום לחייב את הקובלת בהוצאות לאוצר המדינה. בעניינו של נאשם הנוקט בהליכי סרק במסגרת הגנתו פסק כבר בית המשפט העליון כי "מערכת המשפט מגלה רגישות מיוחדת להליך הפלילי, על מנת שלא לנעול חלילה דלת בפני מי שמבקש להיאבק על חפותו. ברם, אל לבית המשפט לשבת בחיבוק ידיים נוכח שימוש לרעה בהליכי סרק" ואת המחיר הנלווה לניצולם לרעה של ההליכים ניתן ואף ראוי לגבות מן האחראי לו" (רע"פ 567/09 אבו ח'ט נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.2.2009))" [בש"פ 5540/17 עודה חדר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.8.2013)]. סבור אני כי הדברים נכונים שבעתים כאשר ננקט הליך של קובלנה פלילית שעיקר מטרתה לגבות ולסייע לצד להשיג מטרותיו בהליך אזרחי, וזאת בלא שהקובלנה נתמכת בתשתית ראיות, ולו לכאורית, וכאשר בית המשפט המברר את הקובלנה נזקק למספר רב של ישיבות בטרם הכריע בדיון".

26. בענין **סולומונוב** הנ"ל לא נפסקו הוצאות לטובת המדינה רק משום שלא התקיים דיון בנושא ולא נשמעו טיעוני הצדדים. במקרה שלפני טענו הצדדים באריכות לענין ההוצאות ולא קיימת מניעה דומה.

27. ההליך דנן נוהל תוך התעלמות בוטה של הקובלת מכל נקודה שאינה משרתת אותה. לא אינטרס ציבורי רחב הניע את ההליך אלא רצונה של הקובלת להעביר מסר לעובדיה שלה. ואזכיר כי הליך אזרחי נגד נאשם 2 הסתיים ובו זכתה הקובלת לסעד בגין הנזק שהוכיחה. בשם רצונה של הקובלת להרתיע את יתר עובדיה נוהלו ישיבות רבות ובסופו של דבר התברר לבית המשפט מה שהיה ידוע לקובלת ביום הראשון. הראיות אינן קבילות בהליך הפלילי.

28. אין זה סביר בעיני כי הליך שבו התברר כי הקובלת הסתירה מידע מבית הדין לעבודה וטשטשה מידע בעת הגשת התלונה למשטרה ובסופו של דבר הביאה מידע חלקי גם לבית המשפט והכשיל שמיעת עד הגנה יסתיים מבלי שהקובלת תיתן דין וחשבון כספי על ניהול ההליכים. מרכיב זה נוסף לזמן השיפוטי הרב שהושקע בבירור ההליך הן בזמן אולם והן בזמן הרב שנדרש לכתיבת החלטות בענין התיישנות והחלטה זו וכמובן כתיבת פסק הדין. זמן זה שייך לציבור ונלקח מכיסם של מתדיינים אחרים, שנאלצו להמתין ובירור עניינם נדחה.

29. פסיקת הוצאות בהליך הפלילי היא צעד חריג אך כזה הוא גם המקרה שלפני. כשלעצמו היה ניהול תיק זה מצדיק הוצאות בשיעור גבוה בהרבה ובכל זאת בשל העובדה שלא מדובר בצעד נפוץ אני

מחייבת את הקובלת בתשלום הוצאות מתונות ביותר ונמוכות בהרבה מסכום שהיה נפסק לו היה מדובר בהליך אזרחי. הקובלת תשלום הוצאות לאוצר המדינה בסך **30,000 ₪** אשר ישולמו בתוך 45 יום מהיום שאם לא כן ישאו ריבית והפרשי הצמדה מהיום ועד ליום התשלום בפועל.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

זכות ערעור כדין.

ניתנה היום, כ"ז שבט תשע"ח, 12 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.